

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Веселин ВУЧКОВ,
член на Научното жури в процедура за придобиване на
образователната и
научна степен „доктор”, обявена в Нов български университет
по докторска програма „Наказателно право”,
професионалното направление 3.6. Право,
област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки;
съобразно Заповед на Ректор

Рецензент: проф. Веселин Бориславов Вучков, доктор

Кандидат: Никола Светославов Влахов

I. Кратки биографични данни за кандидата

Дисертантът Никола Св. Влахов е магистър по право от УНСС-София (2015 г.), след което е зачислен в редовна докторантура по Наказателно право в Нов български университет, департамент „Право“.

От лятото на 2018 г. е вписан и за младши адвокат към Софийската адвокатска колегия.

Научното ръководство на докторанта е осъществявано от проф. д-р Румен Владимиров.

II. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Заглавието на дисертационния труд е: „Престъпления против правосъдието”. Представеният труд е структуриран в *четири глави*, съдържа също *увод* и *заключение*, както и *библиография*.

Общият обем на дисертационния труд е 231 страници.

Глава първа на дисертационния труд е озаглавена „Същност на правосъдната дейност (историческо развитие и обща характеристика на престъпленията против правосъдието)”. *Глава втора* е посветена на онези общи престъпления против правосъдието, които са извършени от лица, чиято престъпна дейност не е обусловена от задължително участие в процеса. *Глава трета*, съответно, акцентира върху извършителите, чиято престъпна дейност е обусловена от тяхно участие в процеса. А

глава четвърта е посветена на длъжностните престъпления против правосъдието.

III. Актуалност и значимост

Дисертационният труд без съмнение притежава качествата *актуалност* и *значимост*. Мисля, че по този повод не е нужно да изтъквам специални аргументи. Наказателно-правната теория по повод този вид престъпни посегателства разкрива възможности за авторови изяви. Погледнато от практическа гледна точка – дисертационният труд също може да стъпи върху сериозна емпирична база, а на следващ етап може да даде и нови практически решения. Интересът на обществото, като цяло, към тази правна проблематика, също е извън съмнение; този интерес ще се засилва.

IV. Основни приноси (научни и научно-приложни) и резултати: характеристика и оценка

В съдържанието на дисертационния труд бих открил два по-съществени научни приноса:

Първият е по повод на историческите ретроспекции на разглежданите институти. Изложението е последователно, изчерпателно, разбираемо; съдържа вътрешна хронология, която е добре подбрана и аргументирана.

Второ, изследванията в конкретика (от страна на автора Влахов) на правните институти – предмет на дисертацията – също заслужават похвала. Цялото видово разнообразие на престъпленията против правосъдието е разгледано всеобхватно и пълно. Приветствам усилията на дисертанта, довели до формулираните изводи, относно явлението „оговор“, относно престъплението „лъжесвидетелстване“, относно изтезанието (в материално-правен смисъл), относно неверните превод или тълкуване (в материално-правен смисъл) и др. под. (Последният пример насочва към извод за все по-голямо значение за процесуалната практика, доколкото необходимостта от участието на *преводач* като наказателно-процесуална фигура и необходимостта за предоставяне на *преводи* в различните фази и стадии на наказателното производство ще се засилват; в това отношение и Наказателно-процесуалният кодекс търпи развитие и разширяване на приложното поле на превода през последните години). Почти всички материално-правни институти имат своята органическа връзка с наказателно-процесуални категории – докторантът ги е забелязал и отчетел.

На основата на гореизложеното смятам, че *Н. Влахов притежава задълбочени теоретични знания по специалността и категорична способност за самостоятелно научно изследване; трудът съдържа*

научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката.

V. Оценка на публикации и авторство

Авторът представя *три публикации*, като две от тях са изцяло посветени на темата на дисертационния труд, представен за публична защита. Изданията, в които са публикувани статиите и докладите, не са диференцирани с оглед критерия „реферирани“, „индексирани“ и т. н. Това не е необходимо, предвид обстоятелството, че настоящата процедура се реализира по регламента отпреди промените в Закона за развитие на академичния състав от началото на м.май 2018 г. Нямам информация за цитирането им от други автори. Н. Влахов е участвал и в редица научни форуми с научни доклади, които също в голямата си част имат за предмет теми, идентични с тематиката на разработената дисертация.

Авторефератът отразява изчерпателно и достоверно структурата и съдържанието на дисертацията.

VI. Литературна осведоменост и компетентност

В текста на дисертационния труд *источниците* от библиографския списък са цитирани уместно и коректно. Ползвани са 98 библиографски единици (на български и на руски езици). Направени са 231 бр. позовавания под линия. Всичко това свидетелства за значителната информационна осведоменост на докторанта.

VII. Критични бележки и препоръки

Ще си позволя формулирането на една критична *бележка* и на две *препоръки* към автора на дисертацията Влахов.

Още при анализиране на престъплението „лъжесвидетелстване“ (стр. 122 и сл.) той се спира на необходимостта да се изясни понятието „надлежен орган“. Това е абсолютно задължително и обяснимо. Мисля, че изложената кратка позиция на автора – че във връзка с използвания от законодателя термин „друг надлежен орган“ при лъжесвидетелстване следва да се приеме, че друг такъв ще бъде и органът, който „е оправомощен от процесуалните закони да разпитва свидетели при реда и условията на същите закони“ – се нуждае от много допълнителни аргументи и разяснения. Наказателно-процесуалният кодекс в това отношение през последните години претърпя развитие, особено след 28-ми май 2010 г. Но критичното ми внимание е насочено към друг акцент от дисертацията – при изследване на престъплението „набедяване“ и съставомерността на определено човешко поведение по посока

покриване на признаците на посоченото престъпление (стр. 62 и сл.). Известно е ключовото значение тук на понятието „надлежен орган на властта“. Разбира се, авторът е изяснил базисните понятие и позиции; обобщил е публикациите на материално-правната наказателна школа; отразил е процесуалната практика. Нямам принципна забележка и относно неговите предложения с оглед бъдещи промени в законодателството и по-конкретно от нуждата да се въведе нова алинея в разпоредбата на чл. 286 НК с цел доуточняване понятието „надлежен орган на власт“ (стр. 72). Ала ползваните от докторанта публикации и изследвания от областта на наказателно-процесуалното право в този контекст са изключително ограничени (на практика една публикация на български език). А понятието „наказателно преследване“ на плоскостта на наказателния процес като наука и като практика е подложено на много задълбочени теоретични изследвания, при това не само в българската литература. Струва ми се, че в това отношение ползването на обилната литература тук само би помогнало на автора по посока по-голяма убедителност на изводите. Само ще маркирам (макар разнообразието на концепциите да не позволява лаконичен подход), че доминиращото становище в процесуалната наука свързва началото на т. нар. *наказателно преследване* с началото на обвинителната процесуална функция (още на досъдебната процесуална фаза по делата от общ характер).

А препоръката ми се заключава в това докторантът Н. Влахов по-смело да отстоява своите научни позиции. Както и – при възможност – да направи сравнително-правна съпоставка на изследваните институти.

VIII. Заключение

Изложените критични бележки и препоръки не могат да се отразят, разбира се, на моето заключение: изхождайки от положителната оценка за представения дисертационен труд, с убеденост формулирам своята *положителна оценка* и препоръка към Научното жури да гласува за присъждането на кандидата на образователната и научна степен „доктор“.

7 май 2019 г.
гр. София

Член на журито:
/проф. д-р В. Вучков/